

NIVÅ

3

HENRIK WERGELAND

17. mai sin far

Navn:

NIVÅBASERT LESING

17. mai sin far

Henrik Wergeland var en av Norges viktigste forfattere, diktere og samfunnsdebattanter. Han ble født i 1808 og døde bare 37 år gammel i 1845. Selv om han levde kort, rakk han å sette sterke spor i norsk historie.

Wergeland skrev dikt og essays, men han brukte også sin stemme sin for å forandre Norge. Han mente at alle mennesker, uansett tro, kjønn eller bakgrunn, skulle ha like rettigheter.

På hans tid var det for eksempel forbudt for jøder å komme til Norge. Wergeland kjempet mot og hevdet dette forbudet, fordi han mente at et godt samfunn må være åpent og rettferdig for alle. I dag huskes han som en av de første som virkelig stod opp for menneskerettigheter i Norge.

Henrik Wergeland er også kjent som 17. mai's far. Da grunnlovsdagen skulle feires med tog og flagg, var mange motstandere. Men Wergeland mente at 17. mai skulle være en festdag for alle, ikke bare for de rike og mektige, men også barn, arbeidere og vanlige folk. Han var den første som virkelig så nasjonaldagen som barnas dag.

I 1841 skrev han barnesangen «Vår egen nation vi med», også kalt Smaaguttenes Nationalsang. Den ble trykt i bladet Forarbeidssklassen og viser Wergelands ønske om at barna skulle få sin plass i fellesskapet.

Dette var et sterkt budskap den gangen, at også barn er borgere med verdi og stemme. Takket være Wergeland er 17. mai i dag en festdag med barnetog og flagg, og et symbol på fellesskap og frihet.

I dag kan vi trekke paralleller til Wergelands kamp: Mange i Norge i dag kommer fra ulike land, religioner og kulturer. Hans budskap er fortsatt aktuelt! Alle som bor i landet bør møtes med respekt og få mulighet til å delta og bidra.

Henrik Wergeland brukte ordene sine til å kjempe for et bedre, friere og mer rettferdig samfunn. Derfor huskes han fortsatt som en helt for folket, og er fortsatt en inspirasjon for mange.

Spørsmål. Velg a,b,c eller d. Fasit på siste side.

1. Hva kjente Henrik Wergeland for?
 - A) Mer enn kongen
 - B) At alle borgere enn skulle ha rettigheter
 - C) At alle skulle ha like rettigheter, uansett bakgrunn
 - D) Å vinne en medalje
2. Hva gjorde Wergeland for jødene?
 - A) Han skrev en bok om dem
 - B) Han ville ha dem utvise
 - C) Han ønsket at jøder skulle komme til Norge
 - D) Han bygde en synagoge
3. Hva mente Wergeland om 17. mai?
 - A) Det var en dag for kongen og hans familie
 - B) Den skulle ikke feires
 - C) Den skulle være en folkefest for alle
 - D) Bare voksne menn skulle få delta
4. Hva het barnesangen Wergeland skrev?
 - A) Ja, vi elsker
 - B) Vi ere en Nation vi med
 - C) Barndommens sang
 - D) Norges frihet
5. Hva ønsket Wergeland å si med barnesangen Vi ere en Nation vi med?
 - A) At barn også er en viktig del av nasjonen
 - B) At barn ikke trenger å feire 17. mai
 - C) At voksne må lære barna å synge
 - D) At bare gutter bør få delta i barnetog
6. Hvorfor er Wergelands budskap viktig også i dag?
 - A) Fordi vi fortsatt feirer jul
 - B) Fordi samfunnet er blitt mer moderne
 - C) Fordi det fortsatt finnes diskriminering og urett
 - D) Fordi han var den første forfatteren i Norge

OPPGAVER

1) Henrik Wergeland mente at 17. mai skulle være for hele folket – også barn og de som hadde liten makt i samfunnet.

Hva betyr det for deg å være inkludert og få delta i feiringer eller viktige dager i samfunnet? Har du opplevd å føle deg utenfor – eller inkludert? Skriv 5–10 setninger.

2) Wergeland ønsket Norge skulle være et åpent og rettferdig samfunn. I dag lever mange fra ulike kulturelle og religiøse bakgrunner i Norge.

Hva kan vi lære av Wergelands kamp i dag? Hva er et åpent og rettferdig samfunn? Forklar og skriv en tekst på minst 8 setninger om hvordan Norge kan inkludere alle.

3) Skriv 6 fakta om Henrik Wergeland.

Les teksten på nytt. Finn seks faktasetninger. Ikke kopier, men bruk egne ord.

Eksempel: Henrik Wergeland ble født i 1808.